

POLITISKT PROGRAM

Godkänt på Svensk Ungdoms kongress 27-29.4.2018 i Pargas

OM OSS

Vi är den största svenskspråkiga politiska ungdomsorganisationen i Finland. Vi är en socialliberal organisation som samlar samhällsintresserade ungdomar som vill jobba för tvåspråkighet och liberalism. Vi vill se ett samhälle som värnar om människan och miljön på ett ekonomiskt hållbart sätt. Vi vill ha en omvärld som vi kan vara stolta över i dag, i morgon och i framtiden. Unga är både dagens och framtidens beslutsfattare, och ska höras i alla politiska beslut. Varje dag påverkar vi politiken lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

VÅR LIBERALA POLITIK

Svensk Ungdom är ett socialliberalt förbund. Alla människor är lika värda och vi tror på individens frihet och förmåga att göra sina egna val. Varje människa har rätt att vara sig själv, så länge hen inte inskränker andras rätt att göra det samma.

Ekonomi ska grunda sig på en fri marknad, men en fungerande reglering behövs för att marknaden ska skapa välfärd på ett rättvist och hållbart sätt. Parlamentarismen och rättsstatsprincipen är hörnstenarna för Finland. Den folkvalda riksdagen har huvudansvaret för dagspolitiken och för stora politiska reformer. Vi sätter människan och människovärdet i centrum. Varje människa är värdefull och alla ska kunna känna sig respekterade och trygga. Finland ska bära sitt ansvar genom att följa internationella konventioner om mänskliga rättigheter och arbeta för dem internationellt.

UNGA OCH UTBILDNING

UNGDOMSARBETE

Välmående unga betyder välmående medborgare i framtiden. En av de viktigaste förutsättningarna för att unga ska må bra är att de har möjlighet att utbilda sig eller att jobba. Därför vill vi satsa på uppsökande ungdomsarbete, ungdomsgårdar, ungdomsverkstäder och andra former av ungdomsarbete. Föreningar och organisationer är ofta avgörande för ungas välmående och därför vill vi stärka såväl deras ekonomi som deras ställning inom ungdomsarbetet. Ungdomstjänster för marginaliserade och utsatta grupper ska prioriteras. Samarbetet mellan kommunalt ungdomsarbete och tredje sektorn ska stärkas.

Svensk Ungdom vill:

- ATT rösträttsåldern sänks till 16 år.
- ATT byråkratin kring ungdomsverkstädernas verksamhet minskas, blir tydligare och tolkas lika i hela landet.
- ATT kommuner och landskap samarbetar för att skapa tillgängliga och högklassiga ungdomstjänster.
- ATT finansiering för ungdomsverkstäder beviljas för längre perioder för att möjliggöra långsiktigt planerande av verksamheten.
- ATT ungdomstjänster för marginaliserade grupper, såsom uppsökande ungdomsarbete, får extra resurser.
- ATT vinstmedel från penningspel också i framtiden används för att stöda ungdomsarbete, idrott, kultur och den sociala sektorn.
- ATT tredje sektorns roll i myndighetsarbetet förtydligas, och att understöd till föreningar ges långsiktigt.
- ATT alla unga garanteras möjligheten till en hobby.
- ATT föreningar som idkar inte-vinstbringande verksamhet ska åtnjuta momsfrihet.
- ATT kommunerna skapar goda förutsättningar för föreningsverksamhet t.ex. genom att erbjuda utrymmen för verksamhet.

UTBILDNING

Allmänbildande och högklassig utbildning utgör grunden för ett välmående och konkurrenskraftigt Finland. Utbildning ska vara tillgängligt för alla, oberoende bakgrund och livssituation. Ett välfungerande utbildningssystem stöder barn och unga i att växa till välmående och samhällsmedvetna vuxna. Utbildningen ska stöda samhällsutvecklingen och främja jämlikhet, öppenhet och kritiskt tänkande bland barn och unga. Undervisningsmetoderna ska vara tidsenliga, vilket kräver fler digitala verktyg i klassrummen och kontinuerlig fortbildning av lärarna.

Integrationen mellan grupper med olika specialbehov ska vara stark för att främja respekten för rättigheter och värdighet hos personer med funktionsnedsättning. I alla åtgärder som rör barn med funktionsnedsättning ska barnets bästa komma i första rummet. Integrationen mellan språkgrupper ska också uppmärksammas på ett brett plan för att förhindra framtida språkbarriärer.

Svensk Ungdom vill:

- ATT utbildningen på alla stadier är avgiftsfri.
- ATT undervisningen beaktar olika inlärningsmetoder och möjliggör kreativa lösningar i klassrummet.
- ATT utbildningen och undervisningen är jämlik och fri från uppfattade könsnormer.
- ATT större satsningar görs på utbildning och fortbildning i nya undervisningsmetoder samt i användningen av digitala lösningar.
- ATT skolor i socioekonomiskt utsatta områden får extra resurser.
- ATT det råder jämlikhet mellan språkgrupper, mellan regioner och mellan skolor.
- ATT hela utbildningssystemet är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.
- ATT det finländska skolsystemet uppmuntrar till att lära sig så många språk som möjligt.
- ATT olika former av språkbadsundervisning finns tillgängliga i hela landet och på alla stadier.
- ATT samarbetet mellan nordiska skolor ökar, t.ex. genom utbyten och gemensamma projekt.
- ATT alla elever i grundskolan och på andra stadiet får träffa en skolkurator minst en gång om året och att de nationella rekommendationerna på skolkuratorer följs.

SMÅBARNSFOSTRAN

Småbarnsfostran är barnets rättighet. Därför ska den subjektiva rätten till dagvård vara odelbar, och kunna erbjudas på lika grunder till alla barn, oberoende av föräldrarnas arbets- eller livssituation. Alla barn ska ha rätt till högklassig dagvård, i en trygg och stimulerande miljö. Dagvårdsgruppernas storlek ska vara små, och varje barn ska ses som en individ i gruppen. De småbarnspedagogiska nationella linjerna och läroplanerna ska revideras minst lika ofta som grundskolans nationella läroplan. Småbarnspedagoger ska erbjudas kvalitativ fortbildning på nationell nivå för att trygga jämlik småbarnsfostran oberoende av region.

Växelverkan mellan barn från olika språkgrupper ska stödjas i alla kommuner genom gemensamma aktiviteter där barnen ges möjlighet att på ett lekfullt sätt bekanta sig med det andra inhemska språket.

Svensk Ungdom vill:

- ATT den subjektiva rätten till dagvård garanteras.
- ATT dagvård erbjuds nära barnets hem.
- ATT småbarnsfostran stöder kulturell mångfald och flerspråkighet.
- ATT man i småbarnspedagogiken uppmuntrar till att använda det andra inhemska språket och övriga språk.
- ATT assistans alltid erbjuds i grupper där det behövs.
- Att antalet barn i dagvårdsgrupper för barn över tre år begränsas till sju barn per handledare och att den totala gruppens storlek begränsas till 21 barn.
- ATT daghemsbyggnader är friska och ändamålsenligt byggda.

DEN GRUNDLÄGGANDE UTBILDNINGEN OCH ANDRA STADIET

Den grundläggande utbildningen ska ge likvärdiga verktyg åt alla barn i Finland. Utbildningen bör innehålla individuellt anpassade stödformer för de som behöver mera stöd, men även uppmuntra begåvning. Efter grundskolan ska alla studerande ha lika möjligheter att gå vidare till en utbildning på andra stadiet. Andra stadiet ska erbjuda såväl mer allmänbildande som mer praktiska utbildningar. De studeranden som av olika orsaker inte deltar i varken yrkes- eller gymnasieutbildningar ska kunna välja andra vägar, så som tionde klass eller läroavtal.

Andra stadiets utbildning ska bygga på frivillighet och väljas utgående från elevens intressen och förutsättningar. För att gymnasiet ska bibehålla sin allmänbildande prägel bör antalet obligatoriska ämnen inte minskas. Även i yrkesutbildningen ska allmänbildning garanteras.

Svensk Ungdom vill:

- ATT utbildningen tar i beaktande elevers särdrag. Skolan ska stödja de som behöver stödjas men också uppmuntra begåvning.
- ATT dualmodellen bevaras.
- ATT undervisning i det andra inhemska språket inleds på årskurs 1.
- ATT andra stadiet är avgiftsfritt för de studerande.
- ATT närundervisningen i yrkesskolan ökar och dess kvalitet tryggas.
- ATT arbetslivet inte ges helhetsansvar för att förverkliga yrkesutbildningen.
- ATT sociala och kommunikativa färdigheter, kritiskt tänkande och förmåga att tillämpa inhämtad kunskap integreras i all undervisning.
- ATT skolan fungerar demokratiskt, bl.a. genom att elever och studerande ges möjlighet att utvärdera undervisningen och lärarens insats samt genom elev- och studentkårsstyrelser med reella påverkningsmöjligheter.
- ATT undervisningen i samhällslära fortsättningsvis utvecklas och utökas i grundskolan och på andra stadiet samt att demokrati och privatekonomi integreras bättre i undervisningen.
- ATT den nuvarande livsåskådnings- och religionsundervisningen ska ersättas med undervisning i kultur och en konfessionslös undervisning i religion.
- ATT det sker mera utbyte mellan skolor såväl i grundskolan som på andra stadiet, t.ex. språkgrupper emellan och internationellt.
- ATT andra stadiets utbildning ska ge goda förutsättningar till högskolestudier, samt ge de färdigheter som behövs i arbetslivet.
- ATT elever med specialbehov beaktas i undervisningen genom extra resurser, individuell läroplan och tillgång till specialklassundervisning.
- ATT nolltolerans mot sexuella trakasserier förverkligas och att vuxna stödpersoner alltid ska finnas till hands.
- ATT gymnasiet förbereder för arbetslivet och vidare studier och inte bara för studentexamen, t.ex. genom utökat samarbete med högskolor, företag och organisationer.
- ATT alla studerande ska ha möjlighet att få information om att avlägga kombiexamen.

HÖGSKOLOR

Högskolorna ska vara tillgängliga, flexibla och av hög kvalitet. Högskolorna ska vara uppdelade i universitet och yrkeshögskolor med klart definierade utbildningsprofiler med ett tätt samarbete. Ett tillräckligt studiestöd och en avgiftsfri utbildning garanterar allas möjlighet att studera. Studiestödssystemet ska vara flexibelt gentemot studerande som arbetar vid sidan om studierna och det ska vara möjligt att studera utan att skuldsätta sig.

Svensk Ungdom vill:

- ATT högskoleutbildning också i fortsättningen ges på svenska, finska och engelska.
- ATT universiteten och yrkeshögskolorna jobbar för att minska på överlappningar, som kan identifieras t.ex. genom närmare samarbete mellan högskolor och näringslivet.
- ATT högskoleutbildning är avgiftsfri för alla studerande.
- ATT studiestödet ses som en grundtrygghet för studerande och inte är lägre än utkomststödet.
- ATT studiestödet till största del består av stöd och inte lån.
- ATT inkomstgränserna för studiestödet höjs och att antalet stödmånader inte påverkas av inkomsterna under de stödfria månaderna.
- ATT Studenthälsans finansiering och verksamhet tryggas.
- ATT resurser för att främja studerandes mentala välmående ökas.
- ATT det är möjligt att byta utbildningsprogram eller ta dubbelexamen.
- ATT högskolornas examensmål är anpassade till arbetskraftsbehovet.
- ATT antagningen också ska basera sig på inträdesprov och inte enbart på studentexamen, samt att högskolorna själva får bestämma hur de värderar tidigare avlagd examen kontra inträdesprov.

För flera högskolepolitiska linjedragningar, se Svensk Ungdoms högskolepolitiska program.

FORSKNING OCH VETENSKAP

Finland ska vara världens ledande land inom forskning och utveckling. Samhälleliga beslut ska bygga på forskningsresultat och vetenskaplig kunskap. Institut med forskning ska ha tillräckliga resurser för sin verksamhet. Finland ska vara ett attraktivt land för forskare, och aktivt sträva till att även internationella forskningsprojekt och -institutioner etablerar sig i Finland. I och med vårt geografiska läge har vi utvecklat bred kunskap inom till exempel lösningar i det arktiska området, extrema väderfenomen, rymdforskning, energiteknik, skeppsbygge och skogsbruk. Vårt läge ger även möjligheten att testa framtidens innovationer som självstyrande bilar och artificiell intelligens på kalla områden.

Svensk Ungdom vill:

- ATT Finland är världens ledande land inom mobilteknologiska lösningar, och att goda mobilförbindelser garanteras i hela landet.
- ATT forskningsanläggningar grundas och placeras där de kan stöda arbetsmarknaden effektivt.
- ATT medicinsk forskning ligger som grund för beslut som angår folkhälsan.
- ATT Finland är världsledare i lösningar på det arktiska området och i cleantech.
- ATT Finland satsar på forskning och vidareförädling av olika hållbara och förnybara energiformer.
- ATT staten stöder forskning, utveckling och innovation i samarbete med högskolor och företag.
- ATT Finland satsar mera på rymdforskning.
- ATT det nordiska forskningssamarbetet förstärks.

JOBB OCH EKONOMI

SOCIALT, EKOLOGISKT OCH EKONOMISKT HÅLLBAR POLITIK

Vi vill att den ekonomiska politiken skapar hållbar ekonomisk tillväxt, uppmuntrar till företagsamhet och leder till ökad sysselsättning. En ansvarsfull ekonomisk politik gör att vi kan finansiera utbildning, vård och annan service både i dag, i morgon och i framtiden.

Vi vill att företagen ska få verka på en fri marknad, både inom Finland, inom EU och globalt. Samtidigt behövs väl fungerande reglering för att nå tillväxt på ett hållbart och rättvist sätt. Frågor som etik, miljö och jämlikhet ska beaktas i alla beslut i den ekonomiska politiken. För att minska beroendet av enskilda bolag och öka mångfalden inom ekonomin vill vi satsa mera på små- och medelstora företag tex. genom stöd för uppstarts företag.

Utan progressivitet skulle låginkomsttagare ha procentuellt mindre i handen efter att ha betalat fasta levnadskostnader. Skattepolitiken ska alltid uppmuntra och belöna arbete och såväl inkomstbeskattningen som företagsbeskattningen ska uppmuntra till tillväxt och sysselsättning. Skattesystemet ska basera sig på betalningsförmåga, och därför vill vi bevara den progressiva inkomstbeskattningen.

Svensk Ungdom vill:

- ATT statsskulden inte överskrider 60 procent av BNP.
- ATT staten på lång sikt avskaffar sådana industristöd och skattelättnader som i dag utgör hinder för små och medelstora företag att verka på lika grunder som stora.
- ATT företagens avdragssystem förenklas.
- ATT ineffektiva företagsstöd avskaffas.
- ATT det görs nödvändiga offentliga satsningar på infrastruktur för att stimulera tillväxt.
- ATT stiftelsers skattefrihet bibehålls.
- ATT staten deltar aktivt i exportfrämjande verksamhet.
- ATT solidaritetsskatten avskaffas.
- ATT arvs- och gåvoskatten avskaffas.

För flera skattepolitiska linjedragningar se Svensk Ungdoms skattepolitiska program.

SYSSELSÄTTNING – DET SKA ALLTID LÖNA SIG ATT JOBBA

Vi vill att det ska vara lätt att ta emot jobb, att anställa och att byta karriär. Därför vill vi införa ett arbetsmarknadssystem i likhet med den danska Flexicurity-modellen i Finland. I Danmark har arbetstagaren ett starkare socialskydd då hen blir arbetslös än arbetstagaren i Finland har, och får 90 procent av lönen de första månaderna som arbetslös. Den högre grundtryggheten har gjort det möjligt att lätta på vissa arbetsvillkor och gjort det lättare att anställa och säga upp. Vi vill att Finland inför en basinkomst för att ersätta sociala stöd och bidrag, vi förespråkar en negativ inkomstskattmodell (NIT).

Trepartssamarbetet har länge varit en garanti för stabilitet och lika rättigheter på arbetsmarknaden. Samtidigt är det ett tungt system som bromsar nödvändiga reformer. Därför vill vi att arbetsmarknadsförhandlingar i högre grad fokuseras på stora linjedragningar och att mera detaljerade frågor förhandlas lokalt mellan arbetsgivare och arbetstagare. Politiken ska motverka polarisering på arbetsmarknaden, därför vill vi att strejker endast ska användas i absoluta nödfall. Vi vill också justera strejkböterna för olagliga strejker så att de bättre motsvarar de negativa följder strejken har.

Det måste skapas flexibla lösningar för personer med nedsatt arbetsförmåga samt för övergångar till och från föräldraledigheter, sjukledigheter och pensioneringar. Arbetsgivare ska uppmuntras till att anställa personer med funktionsnedsättningar och konstgjorda hinder för anställning ska avvecklas.

Alla, oavsett kön, bör behandlas lika på arbetsmarknaden. Alla ska få lika lön för lika arbete och pensionssystemet bör reformeras så att föräldrarnas arbete i hemmet också beaktas i den intjänade pensionen. Därför vill vi att 6+6+6 modellen för föräldraledighet införs i Finland och att kostnaderna för föräldraledigheten delas jämnt mellan alla arbetsgivare.

Svensk Ungdom vill:

- ATT det alltid ska löna sig att ta emot ett jobb och att jobba.
- ATT flera satsningar görs på aktiverande åtgärder och på livslångt lärande.
- ATT negativ inkomstskatt (NIT) införs som baslön och ersätter sociala stöd och bidrag.
- ATT Flexicurity-modellen utvecklas i samband med NIT-modellen.
- ATT lokala förhandlingar möjliggörs i större utsträckning.
- ATT plikten (strejkböter) för olagliga strejker bättre motsvarar effekterna strejken har.
- ATT pensionsåldern är 70 år. Arbetsgivare jobbar för att höja den reella pensionsåldern genom åtgärder på arbetsplatsen som ökar välmående och trivsel.
- ATT arbetsmarknaden blir mera jämställd genom medvetna åtgärder på alla nivåer.
- ATT lika lön betalas för lika arbete.
- ATT 6+6+6 modellen för föräldraledigheter införs i Finland och att kostnaderna finansieras gemensamt genom en procentuell avgift av alla arbetstagare.
- ATT diskriminering vid rekrytering motverkas t.ex. genom anonyma CV:n.
- ATT anställning av personer med funktionsnedsättning främjas och underlättas.
- ATT kravet på utbildning ska reflektera innehållet i uppgiften – kandidatexamen bör värderas högre på arbetsmarknaden.
- ATT företagsamhet uppmuntras genom att entreprenörskap lärs ut i grundskolan och genom t.ex. företagastipendium för unga.
- ATT den privata arbetsförmedlingens roll förstärks.
- ATT arbetstidslagen görs mer flexibel genom att man definierar arbetstid per månad, i stället för per dag eller vecka.

STAD OCH LANDSBYGD

INFRASTRUKTUR

En levande landsbygd och dynamiska, välmående städer gör det möjligt för var och en att bo i den miljö man trivs bäst i. Viljan att få bo på landsbygden eller i storstaden ska inte ställas emot varandra.

Infrastrukturen ska vara anpassad till de olika levnadsförhållandena som finns i Finland. I tätorter ska kollektivtrafiken alltid vara välutvecklad och prioriteras framom privatbilism. I mera glesbebyggda områden, där personbilen fortsättningsvis kommer att ha en avgörande roll, är det viktigt att bilparken förnyas. Staten ska främja förnyandet av

bilparken genom riktade åtgärder, t.ex. stöd till laddnings- och tankstationer samt skattelättnader och premier vid inköp av utsläppsnåla bilar.

Finland behöver fungerande båt-, flyg- och tågtrafik. Miljövänliga lösningar ska främjas genom bl.a. satsningar på stambanan, LNG-terminaler i hamnar och genom sänkta utsläpp i flygtrafiken.

Svensk Ungdom vill:

- ATT kollektivtrafiken byggs ut på tätbebyggda områden.
- ATT järnvägsnätet i Finland utvecklas.
- ATT kollektivtrafiken ska vara ett billigare alternativ än att åka bil.
- ATT beskattningen och regleringen främjar tåg framom flyg.
- ATT initiativ som Single European Sky införs för att få rakare och mera miljövänliga flygrutter.
- ATT lokala flygfält görs kostnadseffektiva med hjälp av lösningar såsom fjärrstyrd flygledning.
- ATT broar och tunnlar föredras framom färjor och förbindelsebåtar.
- ATT stamvägnätet får mer resurser för uppehåll och stamvägarnas reparationskund fås ner till en skälig nivå.
- ATT Finland inför skattelättnader för anskaffning av utsläppsnåla bilar.
- ATT elbilar helt befrias från bilskatt vid nyinköp och att mervärdesskatten på elbilar sänks till den lägre skatteinivån.

STADSPOLITIK

Livskraftiga städer behöver ett effektivt bostadsbyggande, fungerande kollektivtrafik och måttliga prisnivåer. Stadspaneringen ska stöda affärsverksamhet och en dynamisk stadsmiljö genom att möjliggöra kapacitet för kollektivtrafiken, tät bebyggelse och flera gröna rum. Segregering i stadsmiljöer ska motverkas genom bostadsplanering, som sprider ut det sociala boendet, samt genom direkta sociala åtgärder.

Svensk Ungdom vill:

- ATT flera små och förmånliga bostäder byggs i huvudstadsregionen.
- ATT bestämmelser som hindrar tät bebyggelse, såsom den s.k. parkeringsplatsnormen, avskaffas.
- ATT stadsplaneringen ska motverka socialt utanförskap.
- ATT stadsområdena tillämpar positiv särbehandling för att motverka utanförskap, t.ex. genom feministisk stadsplanering.
- ATT flera gröna rum skapas i städerna för att öka trivselen.
- ATT trängselavgifter införs i huvudstadsregionen, Åbo och Tammerfors.
- ATT fler infartsparkeringar upprättas.
- ATT städer minskar sina utsläpp.
- ATT städerna blir mera cykelvänliga och uppmuntrar till cykling genom ett heltäckande och fungerande nätverk av cykelvägar.
- ATT alla universitetsstäder tar i bruk stadscyklar.

LANDSBYGD

Förvaltningsgränser får inte utgöra hinder för god service och därför behövs starkare primärkommuner som kan utveckla tjänsterna både på landsbygden och i tätorterna.

Vi vill undvika långa avstånd till skolor samt till hälso- och sjukvårdstjänster. När det inte är möjligt ska alternativ som hälsovårdsbussar och skolskjutsar användas. Ny teknologi kan ses som ett komplement i servicen inom såväl bildningsväsendet som inom vården.

Stamvägnätet är i dåligt skick och mera statliga resurser måste ges till underhållet. Enskilda vägar bör förvaltas kommunalt.

För att landsbygden ska vara livskraftig behövs våra primärnärings. Naturresurser bör användas ansvarsfullt, vilt- och fiskstammen bör vårdas.

Svensk Ungdom vill:

- ATT svenskspråkig service säkerställs oberoende förvaltningsmodell.
- ATT sortering och ekopunkter garanteras i hela Finland.

- ATT avdragsrätten för kostnader för resor mellan hemmet och arbetsplatsen bevaras.
- ATT räddningsväsendet och polisen är lättillgängliga i hela Finland.
- ATT bredband är tillgängligt i hela landet och utmärkt på kartor.
- ATT landskapen ger tillräckliga medel för underhåll även av mindre vägar.
- ATT små kommuner och minoriteter garanteras inflytande i landskapen.

LAGSTIFTNING OCH FÖRVALTNING

Förvaltningen ska vara snabb, rättvis och jämlik. Vi vill se effektiv regionalförvaltning som handhar trafikplanering, landskapsplanering, arbets- och näringsbyråttjänster och specialistsjukvård.

Finland är ett tvåspråkigt land och den offentliga förvaltningen måste alltid garanteras på svenska och finska i hela landet. För att rättsstaten ska fungera behöver t.ex. tingsrätter som verkar på svenska återinföras i domstolsväsendet. Organisationer som Svenska Finlands folkting bör garanteras tillräcklig statlig finansiering för att kunna bevaka och stärka svenskans ställning i Finland.

För att garantera att ungdomar får sin röst hörd, i enlighet med ungdomslagen, ska ungdomsfullmäktige ha initiativrätt samt närvaro- och yttranderätt i kommunens beslutsfattande organ. Ungdomsfullmäktige ska ha en egen budget och tillgång till tjänsteinnehavare.

Svensk Ungdom vill:

- ATT anställningsskyddet vid kommunsammanslagningar slopas.
- ATT ledande förtroendevalda i kommunen, beroende på kommunens storlek, är arvoderade på deltid eller heltid.
- ATT rättskyddet förverkligas, även på svenska, genom ett tillräckligt nätverk av tingsrätter som fungerar på svenska.
- ATT poliskåren fungerar även på svenska och att svenskspråkig polisutbildning garanteras.
- ATT fängelser ska motsvara dagens internationella bestämmelser och standarder.
- ATT språkliga rättigheter garanteras på landets två officiella språk, finska och svenska.
- ATT nödcentralerna betjänar snabbt på båda nationalspråken samt på engelska.
- ATT domstolar och övriga myndigheter garanteras tillräckliga resurser för att ha korta behandlingstider.
- ATT svenskspråkiga askulteringsplatser garanteras i tingsrätterna på fastlandet i Finland.
- ATT det detaljhandelstillstånd för alkoholdrycker som tilldelas av Regionförvaltningsverket i fortsättningen gäller för drycker över 2,8 och högst 22 volymprocent.
- ATT polisväsendet garanteras tillräckliga resurser

EUROPA

Vi stöder ett fortsatt finländskt medlemskap i såväl EU som i valutaunionen. Som ett litet land drar Finland stor nytta av den fria rörligheten av varor, människor, tjänster och kapital.

EU ska respektera subsidiaritetsprincipen och undvika allt för ingående detaljreglering, samtidigt som EU ska ha beredskap att agera snabbt i stora frågor då det uppstår utmaningar.

EU ska fortsätta förstärka arbetet för mänskliga rättigheter och jämlikhet i Europa. Vi vill ge EU starkare befogenheter att ingripa då medlemsstater diskriminerar minoriteter eller bryter mot någon av EU:s grundvärderingar om frihet, jämlikhet och öppenhet.

Med en ökad integration och ett större mandat kan EU vara en stark global aktör. En ökad integrering säkrar freden i Europa på lång sikt.

Vi ställer oss positiva till frihandel eftersom det ger större möjligheter för finländska företag att etablera sig på globala marknader. Samtidigt ska vi säkerställa etik samt miljö- och konsumentskydd. Frihandel bör ske på ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt.

Svensk Ungdom vill:

- ATT EU ska stå fast vid sina grundvärderingar som frihet, demokrati och fri rörlighet.
- ATT beslut inom EU fattas så nära medborgaren som möjligt, genom subsidiaritetsprincipen.
- ATT betalningar inom EU-området ska kunna göras tryggt och utan bankdagsfördröjningar mellan länder och olika banker.

- ATT EU aktivt arbetar för mänskliga rättigheter inom unionen och ges starkare befogenheter att ingripa då medlemsstater bryter mot krav på demokrati och mänskliga rättigheter.
- ATT Europaparlamentet har möten endast i Bryssel, eftersom resorna till Strasbourg är en stor utgift och belastar miljön.
- ATT skatteflykt motarbetas genom gemensamma regelverk och informationsutbyte medlemsstater emellan.
- ATT EU aktivt jobbar för att öka synligheten i medborgarnas vardag för att öka förståelsen om EU och förstärka den europeiska identiteten.

MILJÖ OCH KLIMAT

Vi ser miljön som ett av de viktigaste politiska områdena, där internationellt samarbete och nationell innovation är avgörande för att stoppa klimatförändringen. För att uppnå en miljövänligare och mer hållbar värld bör miljön tas i beaktande i all politik. Parisavtalet år 2015 var ett viktigt framsteg mot en hållbar framtid.. Klimatmålsättningarna ska genomsyra alla politiska beslut.

Östersjön är i ett kritiskt läge och är ett av världens mest förorenade hav. För att stoppa föroreningen krävs ett beslutsamt och aktivt samarbete Östersjöländerna emellan. Vi vill att EU tar sitt ansvar i frågan om havsföroreningar och aktivt inför sanktioner mot länder som smutsar ner haven.

Den långsiktiga målsättningen är ett utsläppsfritt Finland utan fossila bränslen. Finland bör bli mera energisjälvförsörjande genom ökad produktion av förnybar- och koldioxidneutral energi. Vi vill ha en decentraliserad energimarknad med rättvisa spelregler för hållbar energiproduktion. Det ska löna sig att välja grönt och kosta att smutsa ner. Därför vill vi slopa miljö- och klimatskadliga stöd och skattelättnader. För att lösa framtidens energiutmaningar behövs resurser för forskning.

Svensk Ungdom vill:

- ATT den globala uppvärmningen begränsas till 1,5°C.
- ATT en energiomställning mot förnybar energi och mer satsningar på energieffektivitet genomförs.
- ATT användningen av råolja fasas ut och växthusgasutsläppen inom EU minskas med 50 procent innan 2030.
- ATT Finland går in för att fasa ut användningen av stenkol och torv per år 2025 samt fossila bränslen i el- och värmeproduktionen tills år 2035. Finlands mål ska vara att bli utsläppsneutralt och nå 100 procent förnybar energiproduktion innan år 2050.
- ATT Finland garanterar en adekvat klimatfinansiering och därtill stöder andra länder i sin strävan efter bättre miljölösningar genom att bland annat satsa på klimatsmart export och klimatinvesteringar i utvecklingsländer.
- ATT en utredning om att öppna upp elnätet för konkurrens görs och att lokala energilösningar för mindre företag möjliggörs samt att stödsystemet för förnybara energiformer är teknikneutrala.
- ATT den europeiska energisektorn fortsätter utvecklas mot enhetlighet och minskade utsläpp genom ETS-reformen och Energiunionen.
- ATT Finland inför skattelättnader för anskaffning av miljövänligare förbränningsanläggningar och värme- och energikällor.
- ATT andra generationens reaktorer inom kärnkraft ersätts av nyare generationens reaktorer samt fusion
- ATT utbyggnaden av vindenergi på ändamålsenliga platser underlättas och att besvärstratten och den invecklade beslutsprocessen för uppförandet av vindparker ses över.
- ATT den administrativa tröskeln för återförsäljning av el för mindre elproducenter slopas.
- ATT miljö- och klimatskadliga stöd och skattelättnader utfasas.
- ATT klimat- och miljöpåverkan får en större roll i det lokala och regionala beslutsfattandet, såsom inom markplanering och byggande.
- ATT individens miljö- och klimatmedvetenhet utökas, genom tydlig konsumentinformation och genom en större roll inom grundutbildningen.
- ATT Finland går in för en skatteväxling mot en grönare ekonomi, så att det lönar sig att välja miljö- och klimatsmart och kosta att smutsa ner.
- ATT Finland arbetar vidare för att öka graden av återvinning av våra konsumtionsprodukter med målsättning att skapa en resurssmart kretsloppsekonomi.
- ATT Finland ska arbeta för att minska matsvinnet, speciellt i storkök, livsmedelsbutiker, restauranger och caféer, och satsa på utökad distribution till behövande.
- ATT avfallshantering i landet ska bli effektivare genom klarare direktiv.

- ATT EU ska arbeta för minimal användning av emballage och förpackning på europeiska produkter och att förpackningarna ska vara miljövänliga.
- ATT den biologiska mångfalden bibehålls och inte hotas av mänskligt beteende.
- ATT Finland tar ställning mot utsläpp från industrier från Östersjöns avrinningsområde och arbetar för att minska övergödningen av Östersjön.
- ATT det nordiska elnätet utvecklas för effektivare överförbarhet.
- ATT kommunerna ska få mera fastighetsskatteinkomster från vindkraft antingen genom att beskatta vindkraftparker som helhet, eller genom att sänka gränsen på 10 MVA, som definierar när ett vindkraftverk kan beskattas som kraftverk, till 2 MVA.
- ATT insekter blir en del av vår kost och att Finland blir en ledande aktör inom insektsindustrin.
- ATT kommuner utvinnet biogas på sina avfallsanläggningar.

JORD- OCH SKOGSBRUK

Finland ska vara världsledande i produktionen av rena och ansvarsfullt producerade livsmedelsprodukter. Finlands standarder på djurens välfärd ska sätta standarden i resten av Europa. För Finlands del handlar det om en fråga om konkurrens och för den globala djurproduktionen om etik och moral. Det finska jordbruket måste även i fortsättningen subventioneras, samtidigt vill vi att jordbruket konstant utvecklas och att nya, lönsamma affärsmodeller skapas i det finska jordbruket.

Vi behöver uppmuntra konsumenter inom det privata och det offentliga att prioritera närproducerad mat. Som svar på den ökade efterfrågan på vår egna inhemska marknad vill vi att ekologiskt producerade produkter fortsättningsvis får ett högre stöd än de konventionellt producerade produkterna.

En producerande skog är en välmående skog och så vill vi att det ska förbli. För att möta framtidens behov på koldioxidneutral energi vill vi se en årlig skogsavverkning på 80 procent av den årliga tillväxten. Bevarandet av biodiversitet och ursprungsskog ska i skogspolitiken uppmuntras.

Yrkesfiskets framtid i Finland ska tryggas. En förutsättning för en balanserad djurstam är en reglerad jakt och ett reglerat fiske. Viltvård och skydds jakt är också förutsättningar för att människan ska kunna leva nära naturen.

Svensk Ungdom vill:

- ATT den fria europeiska marknaden också möjliggör finländskt jordbruk och stöder våra primärnäringar.
- ATT djurskyddet förbättras i alla EU-länder.
- ATT det ska bli straffbart att överge husdjur.
- ATT smygfilmande av lantbruksnäring rubriceras som brott och att straffet motsvarar straff för hemfridsbrott.
- ATT den offentliga upphandlingen följer statsrådets principbeslut om inhemsk livsmedelupphandling från 2017.
- ATT renkötselns status som en traditionell primärnäring säkerställs och att renkötselområden respekteras.
- ATT jordbrukare som jobbar med djur beviljas avbyttjänster för att garantera både djurens och jordbrukarens säkerhet.
- ATT skogen utnyttjas hållbart till energiproduktion och övrig industri.
- ATT djurskyddslagen ser till att djurens välmående garanteras och kan bevakas.
- ATT Finland i mån av möjlighet är självförsörjande på livsmedel.
- ATT producenter kan konkurrera på lika villkor och sälja sina produkter direkt till konsumenten.
- ATT Finland stöder jordbruket och sporrar nya innovationer som minskar jordbrukets miljöpåverkan.
- ATT viltstammen vårdas och hålls på en nivå som inte hotar eller skadar människan.

INTERNATIONELL POLITIK OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

FINLAND

Vi vill att Finland också i fortsättningen tar en aktiv roll i det nordiska samarbetet inom Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet, samt i internationella organisationer såsom Europeiska Unionen och Förenta Nationerna. Finland ska vara en initiativtagare och uttala sig för mänskliga rättigheter.

Vi arbetar för att upprätthålla och förstärka ursprungsfolkets rätt till sin kultur, sitt språk, sitt land och sin

självbestämmanderätt.

Finland ska hjälpa människor som drabbats av fattigdom och kriser. Vi vill att Finland höjer andelen bistånd till minst en procent av bruttonationalinkomsten.

FN:s säkerhetsråd är i sin nuvarande form föråldrat och bör utvecklas. Säkerhetsrådets arbete ska vara förebyggande och handlingskraftigt. Vi vill att de permanenta medlemmarnas roll revideras och att vetorätten avskaffas.

Vi vill att Finland blir medlem i NATO. Eftersom Finland redan samarbetar mycket med organisationen, ligger det i Finlands intresse att också sitta vid de bord där besluten fattas. Ett NATO-medlemskap tillsammans med ett trovärdigt och fungerande försvar garanterar Finlands säkerhet. Dessutom vill vi införa en selektiv värnplikt där alla, oavsett kön, kallas till uppåd, och de mest lämpade gör värnplikten.

Det internationella samarbetet för Arktis ska förstärkas genom det Arktiska rådet. Arktis känsliga miljö ska skyddas mot exploatering, bl.a. genom olika miljökrav och regleringar. Det militärstrategiska intresset och säkerhetsaspekter i Arktis blir hela tiden viktigare och måste också beaktas i det arktiska samarbetet. All sorts militär upptrappning och spänning bör undvikas i området.

Svensk Ungdom vill:

- ATT Finland tar en ledande roll inom internationell krishantering, fredsarbete och humanitär hjälp.
- ATT de nordiska länderna i högre grad samarbetar och påverkar inom internationella organisationer som EU, FN och NATO.
- ATT biståndet höjs till åtminstone en procent av BNI och att Finland för en enhetlig utvecklings- och biståndspolitik.
- ATT det internationella samfundet skyddar utrotningshotade arter och dess livsmiljöer.
- ATT Parisavtalet respekteras och fullföljs. Finland ska vara en föregångare i klimatarbetet.
- ATT Finland under sitt ordförandeskap 2017-2019 i det Arktiska rådet ska verka för ett starkare miljöskydd och säkerhet i det arktiska området.
- ATT vetorätten för permanenta medlemmar i FN:s säkerhetsråd avskaffas.
- ATT resurserna för civil och militär krishantering tryggas. Finland ska också i fortsättningen vara en aktiv freds- och demokratibyggare, både på egen hand samt i Norden, EU, FN och i OSSE.
- ATT FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet tryggas, genom att öka kvinnors makt i fredsprocesser och stärka kvinnors och barns säkerhet i konflikter.
- ATT FN:s säkerhetsråds resolution 2250 om unga, fred och säkerhet tryggas genom att öka ungas deltagande i fredsprocesser.
- ATT en selektiv värnplikt införs i Finland.
- ATT Finland ansöker om medlemskap i NATO.
- ATT Finland utökar försvarssamarbetet såväl inom Norden, som mellan EU-länder.
- ATT Europeiska unionens snabbinsatsstyrkor utvecklas.
- ATT Finland har ett starkt och trovärdigt försvar med tillräckliga resurser.
- ATT ursprungsfolkens rättigheter tryggas och att Finland ratificerar ILO 169 samt att en sanningskommission grundas.
- ATT ett samnordiskt elektroniskt ID införs.

JÄMLIKHET OCH ALLA MÄNNISKORS LIKA VÄRDE

Vi vill arbeta för ett öppet och inkluderande samhälle. Människor ska känna sig trygga och ha samma möjlighet att växa och utvecklas, oberoende av bakgrund, kön, funktionsnedsättning, religion, etnicitet, ålder eller sexuell läggning. Demokratin vilar på grundläggande friheter och rättigheter. En fri och öppen debatt med fungerande yttrandefrihet och tryckfrihet är en förutsättning för en demokrati.

Vi arbetar för ett jämlikt och jämställt Finland. Jämlikhet och jämställdhet ska genomsyra samhället i sin helhet.

Svensk Ungdom vill:

- ATT minoriteters rättigheter förstärks, t.ex. genom positiv särbehandling.
- ATT myndigheter strävar efter att anställa personer med olika bakgrund med hjälp av verktyg som anonyma rekryteringar.
- ATT rättsskyddet för sexuella minoriteter och könsminoriteter förbättras, t.ex. genom en reviderad translag.

- ATT rätten till privatliv tryggas också på internet.
- ATT rehabiliteringen för fångar förbättras så att fångar integreras i samhället.
- ATT sexköp ska vara kriminellt och att köparen ska straffas, inte den prostituerade.
- ATT riktade FN- eller EU-sanktioner utfärdas för att förebygga eller eliminera kränkningar av humanitär rätt och mänskliga rättigheter.
- ATT Finland förstärker sitt samarbete med lokala barnskyddsorganisationer och myndigheter för att förverkliga barnkonventionen.
- ATT en moderskapslag, som tillåter erkännande av moderskap utan byråkratiska processer, stiftas.
- ATT en samtyckeslag stiftas.
- ATT kvinnor i Finland ska ha rätt till fri abort utan att uppge någon specifik orsak upp till vecka 18.
- ATT reglerat surrogatmödraskap tillåts i Finland.

INVANDRING

För att Finland ska vara attraktivt för nyfinländare, måste det vara ett land där de kan och vill bo. En lyckad integration är en förutsättning för att vi ska kunna dra nytta av alla de fördelar invandring medför. Integration ska bygga på fyra grundpelare: språk, utbildning, jobb och gemenskap. Därför vill vi satsa mera på språkkunskaper, skapa bättre sätt att tillgodoräkna tidigare utbildning, satsa mera på aktiverande åtgärder och ge civilsamhället en ännu tydligare roll i integrationsarbetet.

Invandring och fungerande integration svarar på arbetskraftsbehovet och stöder en växande ekonomi. Invandring och ny arbetskraft behövs för att trygga välfärden då Finlands befolkning åldras.

Mängden flyktingar och asylsökande i världen ökar och därför måste Finland och EU bära sitt ansvar och erbjuda skydd åt människor i nöd. Därför vill vi att de europeiska länderna fördelar ansvaret jämnt mellan sig.

Svensk Ungdom vill:

- ATT nyfinländare ges möjligheten till språkundervisning i både finska och svenska.
- ATT man i ett tidigt skede får tillgång till aktiverande åtgärder som praktik, mentorprogram och arbetskraftsutbildning.
- ATT behovsprövningen vid anställning av personer från länder utanför EU slopas och att det aldrig ska ta längre än en månad att få beslut om arbetstillstånd.
- ATT större resurser ges åt kampanjer och projekt som motverkar och minskar främlingsfientlighet.
- ATT alla invandrades rätt till en integrationsplan förverkligas.
- ATT det görs specialsatsningar på att integrera sårbara grupper, som t.ex. hemmavarande föräldrar.
- ATT tredje sektorn ges en mer officiell roll i arbetet med integration.
- ATT invandrarråd införs i kommuner med en tillräckligt stor minoritet med invandrarbakgrund.
- ATT bostadspolitiken stöder integration och motverkar segregation.
- ATT flyktingkvoten höjs till 5000 per år
- ATT Dublinförordningen slopas och ett system med en jämn fördelning av asylsökande utarbetas.
- ATT humanitära visum tas i bruk för att skapa en trygg väg till Europa.
- ATT ansökan om familjeåterförening kan göras i Finland och att försörjningskraven sänks till en skälig nivå.
- ATT möjligheterna till arbete och till att stanna i Finland förbättras för internationella studerande.
- ATT Finland i framtiden ska ha beredskap att hantera plötsliga flyktingströmmar.

SOCIAL- OCH HALSOVÅRD

En av grundpelarna i den nordiska välfärdsmodellen är rätten till jämlik vård oberoende av modersmål, hemort, ålder, funktionsnedsättning, inkomst eller kön. Vi vill att all vård ska utgå från individen och vara så lättillgänglig som möjligt. Vi stöder införandet av en valfrihetsmodell i vården där pengarna följer patienten. Det fria vårdvalet ger alla oberoende av inkomst möjlighet att välja var de vill få vård och av vem, om det tillämpas på ett sätt där den offentliga, privata och tredje sektorn konkurrerar på lika grunder. Det fria vårdvalet ska vara regel i basservicen och undantag i specialistsjukvården.

Vi vill att huvudansvaret för organiseringen av bashälsovården ska skötas av starka primärkommuner, som har resurser att erbjuda ett brett utbud av tjänster nära patienten. Både när det gäller psykiska och när det gäller fysiska hälsoproblem är det viktigt att resurser sätts in i ett tillräckligt tidigt skede.

Mentalvården bör tryggas. Ett komplement till medicinering inom mentalvården ska erbjudas åt patienten. För att kunna utnyttja den patientinformation som finns tillgänglig och för att förbättra patientens vård är det viktigt att utveckla koordinerade patientregister, även mellan de nordiska länderna. Vi bör garantera olika typer av serviceboenden för missbrukare och andra utsatta befolkningsgrupper, och tredje sektorns expertis ska användas i arbetet.

I takt med den förändrade demografin och en allt längre medellivslängd, blir även trycket på åldringsvården större. Det väsentliga är att åldringarna känner sig trygga och ses och behandlas som individer. Flexibla och individanpassade boendemodeller, där individen respekteras och de äldre får ett värdigt boende är viktigt. Inom t.ex. hemvården kan virtuella hembesök, baserade på fri vilja, ses som ett komplement till fysiska besök.

Åldringsvården ska utgå från den äldres behov. Hemvård ska prioriteras och vara tillgänglig samt högklassig. Åtgärder som ökade nattpatruller möjliggör att äldre kan bo längre hemma. När vårdpersonal och anhöriga anser att det inte längre är möjligt för klienten att bo hemma ska det finnas vårdplats tillgänglig utan långa köer. Vårdplatser ska inte minskas om det finns ett behov av dem.

Individens fria vilja ska alltid tas i beaktande. Då individen inte längre är tillräknelig ska anhöriga och vårdpersonal komma överens om den bästa lösningen från fall till fall.

Svensk Ungdom vill:

- ATT invånarnas rätt till vård tryggas genom fritt vårdval och genom användning av servicesedlar och att offentliga serviceproducenter också omfattas av dessa.
- ATT antalet BB:n (barnbördshus) utökas
- ATT föreningar och organisationer används i produktionen av social- och hälsovårdstjänster samt får en skälig ersättning för sitt arbete genom överskådliga och transparenta köpavtal.
- ATT papperslösa i Finland har rätt till vård.
- ATT närståendevårdare får en skälig kompensation för sitt arbete och att tillgången till stödstrukturer och regelbunden avlastning säkras.
- ATT alla har tillgång till högklassig och icke-diskriminerande vård, oberoende av modersmål, ålder, funktionsnedsättning eller hemkommun.
- ATT svenskspråkig specialservice säkerställs oberoende förvaltningsmodell.
- ATT koordinerade patientregister skapas, även över landsgränserna.
- ATT självriskandelen för mediciner med fullt FPA-stöd sänks från nuvarande 50 €.
- ATT fler mödra- och skyddshem upprättas.
- ATT hemsjukvården och hemsjukhusen utvecklas. Alla som inte har möjlighet att ta sig till en hälsostation ska kunna få den läkar- och sjukvård de behöver i hemmet.
- ATT studieplatserna till medicinska utbildningar ska motsvara behovet.
- ATT aktiv eutanasi tillåts i Finland.
- ATT missbrukarvården har gott om resurser och att kommunerna satsar på högklassig och effektiv missbrukarvård.
- ATT missbrukare kan ges tvångsvård i stil med den svenska modellen ifall patienten utgör fara för sig själv och sin omgivning.